

Sygn. akt III RC 317/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Choszcznie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Karolina Kalinowska - Kapelczak

Protokolant stażysta Anna Machowska

po rozpoznaniu w dniu 23 grudnia 2015 r. w Choszcznie

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko S. W.

o alimenty po 650 zł

I. Oddała powództwo

II. Przyznaje pełnomocnikowi powoda z urzędu adwokatowi B. W. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Choszcznie kwotę 2400 zł + Vat tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu.

III. Nie obciąża powoda kosztami postępowania w sprawie.

Sygnatura akt: III RC 317/15

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 9 lipca 2015 r. M. W. wystąpił z powództwem przeciwko swemu ojcu S. W. o alimenty w kwocie 650 zł miesięcznie. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że jest osobą niepełnosprawną i utrzymuje się wyłącznie z zasiłku okresowego w kwocie 271 zł miesięcznie. Jednocześnie powód podał, że mieszka wraz z ojcem i bratem w mieszkaniu stanowiącym ich współwłasność oraz że pozwany znęca się psychicznie i fizycznie nad powodem bowiem każe mu się dokładać do opłat za mieszkanie w sytuacji gdy powód znajduje się w niedostatku. M. W. podkreślił, że jego ojciec otrzymuje emeryturę w kwocie 2100 zł miesięcznie a także dodatek pielęgnacyjny w wysokości 350 zł.

Pozwany nie wniósł odpowiedzi na pozew, natomiast na rozprawie w dniu 10 grudnia 2015 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W toku postępowania strony nie zmieniły swojego stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. W., ur. (...), jest synem S. W..

Bezsporne, a nadto:

- akt urodzenia k. 41

Powód ma obecnie 48 lat i mieszka wraz z pozwanym w mieszkaniu należącym do jego brata. Nie dokłada się do rachunków za mieszkanie poza kwotą stanowiącą 1/2 opłaty za energię elektryczną (do 100 zł miesięcznie), kupuje też część opału na zimę. Nie pracuje, utrzymuje się z zasiłków otrzymywanych z opieki społecznej (zasiłku stałego w

kwocie 604 zł miesięcznie oraz zasiłków celowych np. za zakup żywności i opału i paczek żywnościowych). W grudniu 2015 r. poza zasiłkiem stałym 604 zł powód otrzymał zasiłek celowy na zakup żywności w wysokości 150 zł miesięcznie.

Powód jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym z uwagi na schorzenia psychiczne (symbol choroby 02-P). Stopień niepełnosprawności datuje się od lipca 2015 r. natomiast nie stwierdzono od kiedy istnieje niepełnosprawność. Powód może pracować na stanowisku przystosowanym. Obecnie poszukuje pracy. Kiedyś pracował w firmie w S., ale się zwolnił w związku z mobbingiem.

M. W. ma problemy z kręgosłupem, cierpi również na żylaki. Miesięczny koszt leków to ok. 50-60 zł. Zalecane są również rajstopy przeciwżylakowe. Koszt jednej pary to kilkadziesiąt złotych.

Powód jest w konflikcie z ojcem. Skarży się na to, że ojciec miał problem alkoholowy i w dzieciństwie stosował wobec niego przemoc. Nie toczyło się w tej sprawie postępowanie sądowe. Pozwany nie miał również ograniczonej władzy rodzicielskiej.

Dowód:

- zeznania M. W. k. 43-44
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 40
- informacja z (...) k. 47

Pozwany S. W. ma obecnie 78 lat i utrzymuje się z emerytury w wysokości 1200 zł (netto). Pozwany opłaca rachunek za prąd w 1/2 jego wysokości oraz kupuje opał na zimę (co najmniej za 800 zł na sezon). Mężczyzna cierpi na chorobę wieńcową (przeżył zawał serca), nadciśnienie tętnicze, dyslipidemię. Stwierdzono również nieprawidłową glikemię na czczo. Pozwany wydaje na leki ok. 300 zł na miesiąc, daje również córce 300 zł i w ramach tej kwoty córka gotuje mu obiady oraz pierze i prasuje odzież. Na pozostałe wyżywienie pozwany wydaje ok. 400 zł na miesiąc. Pozwany korzysta z samochodu. Na jego utrzymanie wydaje 100-150 zł miesięcznie.

Dowód:

- zeznania S. W. k. 44
- decyzja ZUS o wysokości emerytury k. 39
- karty informacyjne leczenia szpitalnego k.37-38

Sąd zważył co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Przytoczony wyżej stan faktyczny był w przeważającej mierze bezsporny. Dodatkowo wynikał on z niekwestionowanych przez strony dowodów z dokumentów oraz – w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy – został potwierdzony przez strony.

Z mocy art. 133 § 1 kro rodzice zobowiązani są do finansowego wspierania swoich dzieci – małoletnich w każdym przypadku, a pełnoletnich o ile nie istnieją przesłanki ograniczające taki obowiązek. W odróżnieniu od ogólnej przesłanki obowiązku alimentacyjnego, którą jest niedostatek uprawnionego (art. 133 § 2 kro), przesłanką obowiązku alimentacyjnego rodziców względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, jest w zasadzie sama niezdolność dziecka do samodzielnego utrzymania, a więc także wtedy, gdy nie znajduje się ono w niedostatku (art. 133 § 1 kro). Zgodnie z art. 133 § 3 kro, dodanym przez ustawę z 6.11.2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 220, poz. 1431), rodzice mogą jednak uchylić się od świadczeń

alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

W niniejszej sprawie dorosły powód domaga się od ojca alimentów podnosząc że z uwagi na niepełnosprawność nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Na gruncie powyższego sąd ustalił, że powód utrzymuje się co prawda wyłącznie ze środków uzyskiwanych z opieki społecznej, tym niemniej otrzymywane w ten sposób świadczenia, przy niskich kosztach utrzymania, pozwalają mu na pokrycie podstawowych potrzeb życiowych. Odnotować należy, że powód dysponuje co miesiąc kwotą ponad 600 zł. Mężczyzna mieszka wraz z ojcem i z tytułu zakwaterowania ponosi wyłącznie część kosztów energii elektrycznej (do 100 zł miesięcznie) oraz opału, na który jednak otrzymuje osobne dotacje z opieki. Tym samym stwierdzić należy, że M. W. pozostaje co miesiąc kwota ponad 500 zł na ubrania, środki czystości, leki i wyżywienie, co jest w ocenie sądu kwotą co prawda niewysoką, ale wystarczającą na zaspokojenie podstawowych potrzeb mężczyzny w wieku powoda, w szczególności przy przyjęciu, że powód okresowo otrzymuje również zasiłki na żywność lub też paczki żywnościowe.

Jednocześnie powód nie udowodnił, aby jakieś jego podstawowe potrzeby nie zostały zaspokojone. W toku postępowania M. W. twierdził, że brakuje mu pieniędzy leki, których miesięczny koszt to ok. 50-60 zł (nie przedłożył rachunków). Potem jednak mężczyzna wskazał, że w zasadzie to brakuje mu środków na rajstopy antyżylakowe (sąd ustalił że koszt takich rajstop to ok. 50 zł), by wreszcie wskazać, że brakuje mu takiej kwoty o jakiej pisał w pozwie, tj. ok. 200 zł (przy czym domagał się 650 zł alimentów).

Jednocześnie mężczyzna w żaden sposób nie odniósł się do tego, od kiedy istnieje jego niepełnosprawność (w orzeczeniu o niepełnosprawności wskazano jedynie od kiedy datuje się umiarkowany stopień niepełnosprawności), ani też dlaczego obecnie nie podejmuje żadnych, choćby dorywczych prac, podczas gdy wcześniej pracował (sam się zwolnił z pracy, wskazując na mobbing), a obecnie posiadane orzeczenie nie wyklucza podjęcia przez niego pracy.

Podczas przesłuchania M. W. skupił się właściwie na tym, że jego ojciec zaniedbywał go w dzieciństwie (co jednak nie zostało potwierdzone w repertoriach sądowych – nie toczyła się ani sprawa karna o znęcanie ani też sąd rodzinny nie orzekał w przedmiocie władzy rodzicielskiej S. W. – i czemu pozwany stanowczo zaprzeczał). W oparciu o powyższe mężczyzna twierdził, że ojciec powinien obecnie zadośćuczynić krzywdom jakie mu kiedyś wyrządził i zapłacić mu alimenty w kwocie dochodzonej pozwem.

Na tle powyższego należy jednak wskazać, że zasądzenie alimentów nie może sprowadzać się do wyrównania uprawnionemu krzywd z przeszłości (takie powództwo można wytoczyć przed sądem cywilnym w sprawie o zadośćuczynienie), musi natomiast znajdować odzwierciedlenie w sytuacji finansowej żądającego tychże świadczeń, w szczególności w fakcie, że powód posiada niezaspokojone potrzeby materialne. Z drugiej strony, do zasądzenia alimentów nie wystarcza trudna sytuacja finansowa uprawnionego, w oderwaniu o sytuacji materialnej zobowiązanego do alimentacji. Prawdą jest że M. W. pozostaje obecnie w ciężkiej sytuacji finansowej, nie jest jednak możliwe by poprawić jego sytuację poprzez zasądzenie alimentów od ojca powoda, który obecnie jest człowiekiem 78-letnim, schorowanym, nie mającym żadnych możliwości zarobkowania i utrzymującym się ze świadczeń w również niewysokiej kwocie 1200 zł. Wskazać należy, że po zaspokojeniu przez S. W. usprawiedliwionych potrzeb życiowych (zakupie wyżywienia, środków czystości, ubrań, leków, paliwa do auta i zapłacie 300 zł córce pozwanego, która – co istotne – w przeciwieństwie do powoda, który pozostaje z ojcem w konflikcie, wspiera go w czynnościach domowych takich jak gotowanie, pranie, pracowanie), mężczyźnie nie pozostaje żadna kwota, którą mógłby przekazać synowi na jego utrzymanie. Tym samym ziszcza się przesłanka do uchylenia się przez S. W. od obowiązku alimentacyjnego, o której mowa w art. 133 § 3 kro.

Mając na względzie powyższe, Sąd orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku i oddalił powództwo o alimenty, przyjmując że obecnie pozwany nie ma środków by wesprzeć finansowo swego syna.

Orzekając o kosztach procesu sąd miał na względzie art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zgodnie z którym zasądzając opłatę za czynności

adwokata z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Jednocześnie, podstawę zasądzenia opłaty, o której mowa w ust. 1, stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3–4. Wysokość wynagrodzenia ustalono w oparciu o § 6 pkt 5 w zw. z § 7 ust. 1 pkt 11 w zw. z § 7 ust. 4 rozporządzenia MS z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.